

Grund til at henlede Opmærksomheden derpaa, saa der muligvis kunde raades Bod derpaa.

Saa har jeg endelig en af disse saglige Bemærkninger at gøre til den højtærede Kultusminister. Jeg havde sikkert flere Bemærkninger i saa Henseende, som jeg kunde føle Trang til at gøre lige over for de mange Cirkulærer, til hvilke der flere Gange er hentydet under denne Forhandling, men jeg skal foreløbig afholde mig derfra og skal kun berøre et, nemlig det, der vedrører Brændselsdeputatet til Skolerne. Ministeren har i saa Henseende resolveret, at Læreren ikke kan forlange at faa noget Ekstratilskud til Brændsel til Skolen, for saa vidt som det Deputat, der nu bliver tildelt Skolen, ikke kan slaa til. Det tror jeg er urigtigt. Efter gammel Opfattelse er Brændedeputatet til Lærerembederne fordelt saaledes, at de 4 Favne af de 6 har Læreren haft, og de 2 skulle benyttes til Opvarmning af Skolen. Blandt andet fremgaar det tydelig deraf, at der f. Eks. altid tidligere ved Beregningen af Embedernes Reguleringssum blev regnet 4 Favne med til denne; de bleve beregnede til 24 Kr. pr. Favn, altsaa til 96 Kr., og det kan jo ikke være andet, end at det maa være blevet forudsat, at der kun var beregnet 2 Favne Brænde til Skolens Brug. Nu kan det gerne være, at disse 2 Favne Brænde ikke kunne slaa til til Opvarmningen; det gøre de mange Steder ikke, og navnlig ikke paa de Steder, hvor man faar ny Varmeindretninger i Skolerne, og det bliver efterhaanden meget almindeligt. Men saa ved jeg ikke — og det var navnlig det, jeg har Lyst til at vide — om man kan sige, ligesom Manden sagde til Præsten, da de akkorderede om, hvad der skulde gives for en Ligtale: Her er 10 Kr., nu kan Præsten prædike, saa længe de kunne slaa til; jeg ved ikke, om man her kan sige paa lignende Vis: Her er 2 Favne Brænde til Skolen; nu kunne I bruge deraf, saa længe det strækker til, og saa kunne I holde op med at fyre; og saa maa Læreren og Børnene finde sig i at fryse, naar Brændet er sluppet op. Jeg synes nok, at denne Sag har nogen Betydning, især for en Lærer, der, som vi vide, efter en mangeaarig Forberedelse begynder med et lille Lærerembede med en Lønning paa 8—900 Kr.; det har dog nogen Betydning for ham, om han skal yde Ekstratilskud i saa Henseende.

Det var de saglige Bemærkninger, jeg vilde gøre. Saa vil jeg til Slutning frem-

komme med nogle mere almindelige Udtalelser. Men disse Udtalelser skulle ikke være af den Beskaffenhed, at de give Anledning til nogen Polemik med noget af Tingets Medlemmer. Jeg tror nemlig, at vi komme til at resignere noget med Hensyn til en almindelig Forhandling om alle mulige Spørgsmaal, som man kan komme ind paa her ved Finanslovens første Behandling. For dersom vi skulle have en almindelig politisk Forhandling om alt muligt, som vi kunne fremdrage her, saa ville vi absolut kunne blive ved til Jul, og det antager jeg ikke, at Formanden vilde give os Tilladelse til, selv om vi havde Tid dertil. Jeg skal derfor for mit Vedkommende ikke give Anledning til, at Forhandlingen i denne Henseende fortsættes om forskellige Spørgsmaal, og at forskellige Syn paa Forholdene fremsættes. Det, jeg vil fremkomme med, er snarere en personlig Bekendelse. Det er med Hensyn til min Stilling til to store og betydningsfulde Reforme, som endnu ere i Vente. Den ene er en Toldreform, og den anden er Omordningen af vort Militærvæsen. Begge disse Spørgsmaal ere jo erkendte af alle for at være meget betydningsfulde, og Reformpartiet og Reformpartiets Ministerium, om jeg maa kalde det saa, har jo sin bestemte Stilling til disse to Opgavers Løsning. Dette mener jeg, at der ikke kan være Tvivl om, det maa staa klart for alle.

Med Hensyn til den første Sag, en Toldreform, have vi jo i vort Program krævet — og det have vi jo gjort, lige siden Venstre blev til i Begyndelsen af Halvfjerdserne — at Toldreformen skulde være saaledes, at Livsfor nødenhederne i størst mulig Udstrækning bleve frigjorte for Afgifter, og at vi fik en Nedsættelse paa Beskyttelsessatserne. Og i Reformpartiets Program fra 1895 have vi jo anført, at vi ønske denne Toldreform sat i Forbindelse med en Formue- og Indtægtsskat. Denne Reform gaar jo ud paa i det hele taget at gennemføre Retfærdighed i vor Beskatning, den gaar ud paa at fordele Byrderne paa Samfundet paa en retfærdig Maade. Vi have jo begyndt derpaa, vi have jo gennemført en Reform af de direkte Skatter, og de fleste af os, i det mindste vi, som høre til Reformpartiet, mene jo, at det er et godt Arbejde, som der er gjort, og at Arbejdet i det hele og store maa betragtes som en retfærdig Reform, saaledes at Byrderne ville komme til at hvile der, hvor man har Ret til at kræve det. Men det samme maa jo i